

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PSZ.II.431.13.2023

Kielce, dnia 24-04-2023

Wystąpienie pokontrolne

Pan Robert Jaworski
Burmistrz Gminy i Miasta Chęciny

Na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3, art. 46 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2022 r., poz. 1205 ze zm.), w dniach 16 – 17 marca 2023 r. zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w składzie:

- Katarzyna Arendarska – inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu kontrolnego - na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 132/2023 z dnia 13.03.2023 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia;
 - Anna Krupa – Pawłowska – inspektor wojewódzki na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 133/2023 z dnia 13.03.2023 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia;
 - Agnieszka Dudek – inspektor wojewódzki na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 134/2023 z dnia 13.03.2023 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia;
- przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chęcinach w zakresie: organizacji realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, sposobu wykonywania przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, które mają doprowadzić do wzrostu ściągальności należności wymienionych w art. 28 ustawy.

niepodlega

Pozostali członkowie zespołu w składzie:

- Agata Warszawska - inspektor wojewódzki na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 135/2023 z dnia 13.03.2023 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia – udział w kontroli w dn. 17.03.2023 r.;
- Ilona Zaczkowska - inspektor wojewódzki na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 136/2023 z dnia 13.03.2023 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia – udział w kontroli w dn. 17.03.2023 r.;

przeprowadzili kontrolę w trybie zwykłym w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chęcinach w zakresie prawidłowości i terminowości wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrolą objęty został okres świadczeniowy 2021/2022 oraz 2022/2023 do dnia kontroli.

Integralną część projektu wystąpienia pokontrolnego stanowi załącznik nr 1 przygotowany przez MGOPS w Chęcinach.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

Zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, realizuje MGOPS w Chęcinach na podstawie § 9 Statutu Ośrodka, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 194/XXVI/12 Rady Miejskiej w Chęcinach z dnia 26.03.2012 r. w sprawie wprowadzenia *Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Chęcinach*. W *Statucie* Ośrodka czterokrotnie dokonywano zmian związanych z wprowadzeniem nowych zadań do realizacji.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chęcinach funkcjonuje w oparciu o regulamin organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Nr MGOPS.021.5.2022 r. kierownika MGOPS w Chęcinach z dnia 02.05.2022 r. Zgodnie z § 12 regulaminu Ośrodka, zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizuje *Dział Świadczeń Rodzinnych, Wychowawczych oraz Funduszu Alimentacyjnego*, m.in. w zakresie: *przeprowadzania i kompletowania dokumentów dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego, udzielania informacji, wskazówek i pomocy w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, przewidzianych w przepisach, w tym wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania świadczeń majątkowych od dłużników, przekazywania do biur*

informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnikach, ustalania prawa do świadczeń, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Zgodnie z art. 8b oraz art. 12 ust. 2 ustawy dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, kierownik MGOPS p. Ewa Znojek posiada stosowne upoważnienie do: przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych oraz odbioru oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (**zał. nr 2**). Na wniosek kierownika MGOPS stosowne upoważnienia do realizacji zadań otrzymali dwaj pracownicy tj. jedna osoba (upoważnienie nr OR-I.0052.3.2016 z dnia 01.04.2016 r. – **zał. nr 3**) zatrudniona zgodnie z zakresem czynności na stanowisku referenta ds. funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych (**zał. nr 4**) oraz druga zatrudniona na stanowisku referent ds. świadczeń rodzinnych, upoważnienie udzielone na czas nieobecności kierownika MGOPS spowodowanej urlopem lub chorobą (**zał. nr 5**). Ponadto jedna z w/w osób posiada stosowne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych z 25.05.2018 r. (**zał. nr 6**).

Sposób wykonywania przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Realizacja zadań wynikających z w/w ustawy odbywa się przy użyciu systemu informatycznego do obsługi świadczeń wraz z opcją windykacji, na który Gmina Chęciny posiada umowę licencyjną z dnia 02.01.2023 r. z Sygnity S.A. Moduł Świadczeń Rodzinnych (ŚR) i Fundusz Alimentacyjny (FA).

W okresie zasiłkowym 2021/2022 do Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chęcinach wpłynęło 65 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, natomiast w okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli tj. 16.03.2023 r. w/w wniosków wpłynęło 44 (**zał. nr 1**).

W trakcie kontroli analizie poddano losowo wybrane akta 26 wnioskodawców z okresu świadczeniowego 2021/2022 oraz 16 wnioskodawców z okresu świadczeniowego 2022/2023 do dnia kontroli tj. 16.03.2023 r.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano w oparciu o wniosek przedstawiciela ustawowego bądź osoby uprawnionej, którego wzór określa Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z art. 15 ust. 9 a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu

alimentacyjnego składane były bezpośrednio do MGOPS, natomiast w 1 przypadku wniosek został złożony drogą elektroniczną, co jest zgodne z art. 15 ust. 3a ustawy.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w dziewięciu przypadkach we wnioskach jako organ właściwy wierzyciela realizującego świadczenia z funduszu alimentacyjnego wskazywano niewłaściwie MGOPS zamiast Burmistrza Gminy i Miasta Chęciny. Ponadto w trzech wnioskach wpisano zarówno MGOPS jak i Burmistrza, w jednym wniosku nie padano pełnej nazwy organu – wpisano tylko Burmistrz. Poza tym wnioski wypełnione były prawidłowo, opatrzone podpisem wnioskodawcy i datą wpływu do organu (**zał. nr 7**).

Do wniosków dołączone były dokumenty określone w art. 15 ust. 4 ustawy, tj.:

- prawomocne orzeczenie sądu zasądającego alimenty,
- oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny,
- oświadczenie dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu (...),
- zaświadczenie komornika sądowego dot. prowadzenia postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika alimentacyjnego,
- zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne, stwierdzające bezskuteczność egzekucji.

Oprócz tego w aktach znajdowały się wydruki dotyczące:

- weryfikacji danych o dochodach podatnika,
- weryfikacji informacji o składkach na ubezpieczenie zdrowotne osoby,
- weryfikacje danych ze zbioru PESEL,
- przeliczenia dochodu za dany rok,
- weryfikacja w systemie MEN dot. statusu ucznia.

Wniosek złożony w formie elektronicznej, został wydrukowany i dołączony do akt sprawy i opatrzony datą wpływu 06.10.2021 r. Z uwagi na brak zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo oświadczenia stwierdzającego bezskuteczność egzekucji, MGOPS w Chęcinach zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy wystąpił do organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne z wnioskiem o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych (pismo z dn. 29.10.2021 r.). Odpowiedź od komornika wraz z wymaganymi dokumentami wpłynęła do Ośrodka w dn. 05.11.2021 r. Na dzień 15.11.2022 r. ustalono kryterium dochodowe w wysokości 857,75

zł/os. Wydano decyzję przyznającą świadczenie w kwocie po 500 zł na dwie uprawnione osoby (decyzja znak: FA.550.56.2021 z dn. 15.11.2021 r.)

Na podstawie skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że wszystkie wnioski rozpatrzono i zakończono wydaniem decyzji. W okresie świadczeniowym 2021/2022 organ wydał 72 decyzje przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego, natomiast w okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia kontroli wydał 42 decyzje przyznające w/w świadczenie.

Spośród wszystkich skontrolowanych wniosków tylko jeden został rozpatrzony **bez zachowania terminu**, o którym mowa w art. 20 ust. 5 tj. *w przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku.* Wniosek opatrzony datą wpływu 12.09.2022 r. Z uwagi na brak zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo oświadczenia stwierdzającego bezskuteczność egzekucji, MGOPS w Chęcinach zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy wystąpił do organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne z wnioskiem o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych (pismo z dn. 14.11.2022 r.). Pismem z dn. 30.11.2022 r. zawiadomiono wnioskodawcę o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy, z uwagi na brak niezbędnych dokumentów wymaganych do przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Należy wskazać, że zgodnie z art. 15 ust. 6 *organ prowadzący postępowanie egzekucyjne jest zobowiązany do przesłania zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.* Odpowiedź od komornika wraz z wymaganymi dokumentami wpłynęła do Ośrodka w dn. 12.12.2022 r. Wobec powyższego, biorąc pod uwagę także spełnianie kryterium dochodowego, w dn. 13.12.2022 r. wydano decyzję przyznającą świadczenie z funduszu alimentacyjnego w kwocie 500 zł na jedną uprawnioną osobę.

Zgodnie z informacją uzyskaną w trakcie kontroli wynika, że w okresie zasiłkowym 2021/2022 wypłacono 729 świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 40 rodzin i 58 osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 322 424,62 zł. Natomiast w okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia 16.03.2023 r. wypłacono 239 świadczenia dla 39 rodzin i 41 osób uprawnionych na kwotę 108 369,22 zł.

Na podstawie skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że decyzje w sprawie ustalenia praw do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydane były w terminie (poza jedną opisaną powyżej) i zgodnie z wymogami określonymi w ustawie. Decyzje opatrzone były pieczęcią Burmistrza Gminy i Miasta Chęciny i podpisane przez kierownika MGOPS z upoważnienia Burmistrza.

Ponadto decyzje zawierały wysokość przyznanego świadczenia alimentacyjnego, terminy i sposób wypłaty oraz pouczenie o przysługującym stronie prawie do wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Zgodnie z informacją zawartą w decyzjach wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego następowała przelewem na wskazane konto osobiste zgodnie z harmonogramem wypłat, który stanowi załącznik do decyzji. Po przeanalizowaniu wydanych decyzji przyznających świadczenie stwierdzono, że żadna z nich nie zawiera harmonogramu. W związku z powyższym kierownik MGOPS złożyła stosowne wyjaśnienie (**zał. nr 8**), z którego wynika, że harmonogramy wypłat świadczeń dołączane są tylko do decyzji wydawanych osobie ubiegającej się o świadczenia. Ponadto harmonogramy wypłat (**zał. nr 9**) zamieszczone są również na stronie internetowej Ośrodka, a także wywieszane w siedzibie Banku Spółdzielczego w Chęcinach realizującego wypłaty świadczeń.

Wszystkie decyzje zawierały zwrotne potwierdzenie odbioru lub własnoręczny podpis odbioru osobistego.

Zgodnie z informacjami zawartymi w zał. nr 1, w okresie świadczeniowym 2021/2022 wydano jedną decyzję odmowną z uwagi na niespełnienie kryterium dochodowego oraz jedną decyzję przyznająco-odmowną z uwagi na niespełnianie kryterium dochodowego w jednym miesiącu. Natomiast w okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli tj. 16.03.2023 r. wydano 3 decyzje odmowne z uwagi na niespełnianie kryterium dochodowego tj. przekroczenie dochodu na osobę w rodzinie (w pierwszym przypadku – kwota 1224,58 zł/os, w drugim przypadku kwota 1224,58 zł/os, w trzecim przypadku kwota 1208,68 zł/os).

W trakcie kontroli analizie poddano dokumentację związaną z odmową przyznania świadczenia w okresie zasiłkowym 2021/2022. Wnioskodawcą była pełnoletnia uprawniona osoba. Wniosek został opatrzony datą wpływu 12.11.2021 r. Akta sprawy zawierały wszystkie dokumenty, o których mowa w ustawie niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia alimentacyjnego. Zawiadomieniem z dn. 10.01.2022 r. poinformowano wnioskodawcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie. Z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego (1597,79 zł/os) w dn. 27.01.2022 r. wydano decyzję odmowną (decyzja znak: FA.ODM.55.1.2022 r.). Decyzja zawiera stosowne pouczenie o prawie wniesienia odwołania.

Przeanalizowano także 3 decyzje odmowne wydane w okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia kontroli, stwierdzając że postępowania administracyjne w powyższym zakresie prowadzone były w sposób prawidłowy.

Z informacji zawartych w zał. nr 1, wynika, że w okresie świadczeniowym 2021/2022 uchylono wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 11 przypadkach. W 4 przypadkach

z powodu przekroczenia kryterium dochodowego, w 3 przypadkach z powodu rezygnacji osoby pobierającej świadczenie, w 2 przypadkach z powodu zgonu dłużnika alimentacyjnego, w 1 przypadku z powodu zakończenia nauki przez osobę uprawnioną oraz w 1 przypadku z powodu braku aktualnego orzeczenia sądu w sprawie alimentów. Natomiast w okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia kontroli uchylono wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 4 przypadkach. W 3 przypadkach z powodu przekroczenia kryterium dochodowego oraz w 1 przypadku z powodu zgonu dłużnika alimentacyjnego.

W trakcie kontroli przeanalizowano 4 decyzje uchylające wydane w okresie świadczeniowym 2021/2022 oraz 3 decyzje uchylające wydane w okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia kontroli, stwierdzając że postępowania administracyjne w powyższym zakresie prowadzone były w sposób prawidłowy.

Z analizy dokumentacji w powyższym zakresie wynika, że MGOPS w Chęcinach każdorazowo po otrzymaniu informacji, o której mowa w art. 19 ust. 1 dokonywał ponownej weryfikacji powziętych danych w celu ustalenia zasadności lub jej braku w zakresie prawa do świadczeń alimentacyjnych, w tym dokonywał ponownego przeliczenia dochodu rodziny. Jednocześnie zawiadamiano pisemnie wnioskodawców o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie ustalenia zasadności wypłaconych oraz dalszej wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego z uwagi na powzięcie informacji mających istotny wpływ na ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (**zał. nr 10**). Zgodnie z przepisami prawa postępowania zakończone zostały wydaniem decyzji uchylającej. Zarówno zawiadomienia, jak i decyzje zawierają pisemne potwierdzenia odbioru (**zał. nr 11**).

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie świadczeniowym 2021/2022 wystąpiło 7 przypadków nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W każdej z powyższych spraw została wydana decyzja w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W dwóch przypadkach na prośbę osób, które pobrały nienależne świadczenia zostały wydane decyzje w sprawie rozłożenia na raty nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (**zał. nr 12**). Po dokonaniu analizy dokumentacji w powyższym zakresie ustalono, że 5 osób dokonało zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w pełnej wysokości. Jedna z osób na dzień kontroli miała do zwrotu łączną kwotę 300 zł rozłożoną na raty. W przypadku jednej osoby, która nie dokonała zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, zostało wystawione upomnienie. W bieżącym okresie świadczeniowym do dnia kontroli nie wystąpiły przypadki nienależnie pobranych świadczeń.

W kontrolowanych okresach w analizowanej dokumentacji stwierdzono również **3 przypadki** przyznania świadczenia w wysokości określonej zgodnie z art. 9 ust 2a ustawy tj.

w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W dokumentacji znajdowały się stosowne zawiadomienia informujące wnioskodawcę o prowadzonym postępowaniu oraz decyzje przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznane w kwocie obliczonej w oparciu o powyższy mechanizm. Zarówno zawiadomienia, jak i decyzje zawierają pisemne potwierdzenia odbioru (zał. nr 13).

Również w przypadkach związanych ze zmianą wysokości zasądzonych alimentów decyzje wydawane były w oparciu o prowadzone postępowania administracyjne, o czym Ośrodek każdorazowo zawiadamiał wnioskodawców i wydawał stosowne decyzje (zał. nr 14).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że realizacja wykonywania przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odbywa się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Prawidłowość i terminowość wypłat świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Szczegółową kontrolą objęto wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 20 świadczeniobiorców. Analizie poddano następujące listy wypłat za okres od 1 października 2021 r. do 30 września 2022 r. oraz od 1 października 2022 r. do 28 lutego 2023 r.:

1. MGOPS-FA.5811.32.2021 z 25.10.2021 r.,
2. MGOPS-FA.5811.35.2021 z 24.11.2021 r.,
3. MGOPS-FA.5811.36.2021 z 24.11.2021 r.,
4. MGOPS-FA.5811.38.2021 z 15.12.2021 r.,
5. MGOPS-FA.5811.2.2022 z 24.01.2022 r.,
6. MGOPS-FA.5811.3.2022 z 24.01.2022 r.,
7. MGOPS-FA.5811.5.2022 z 21.02.2022 r.,
8. MGOPS-FA.5811.6.2022 z 21.02.2022 r.,
9. MGOPS-FA.5811.9.2022 z 23.03.2022 r.,
10. MGOPS-FA.5811.10.2022 z 23.03.2022 r.,
11. MGOPS-FA.5811.12.2022 z 22.04.2022 r.,
12. MGOPS-FA.5811.13.2022 z 22.04.2022 r.,

13. MGOPS-FA.5811.15.2022 z 24.05.2022 r.,
14. MGOPS-FA.5811.16.2022 z 24.05.2022 r.,
15. MGOPS-FA.5811.18.2022 z 23.06.2022 r.,
16. MGOPS-FA.5811.19.2022 z 23.06.2022 r.,
17. MGOPS-FA.5811.21.2022 z 22.07.2022 r.,
18. MGOPS-FA.5811.22.2022 z 22.07.2022 r.,
19. MGOPS-FA.5811.24.2022 z 24.08.2022 r.,
20. MGOPS-FA.5811.25.2022 z 24.08.2022 r.,
21. MGOPS-FA.5811.27.2022 z 23.09.2022 r.,
22. MGOPS-FA.5811.28.2022 z 23.09.2022 r.,
23. MGOPS-FA.5811.30.2022 z 24.10.2022 r.,
24. MGOPS-FA.5811.31.2022 z 24.10.2022 r.,
25. MGOPS-FA.5811.35.2022 z 23.11.2022 r.,
26. MGOPS-FA.5811.36.2022 z 23.11.2022 r.,
27. MGOPS-FA.5811.38.2022 z 28.11.2022 r.,
28. MGOPS-FA.5811.41.2022 z 16.12.2022 r.,
29. MGOPS-FA.5811.42.2022 z 16.12.2022 r.,
30. MGOPS-FA.5811.2.2023 z 24.01.2023 r.,
31. MGOPS-FA.5811.3.2023 z 24.01.2023 r.,
32. MGOPS-FA.5811.5.2023 z 22.02.2023 r.,
33. MGOPS-FA.5811.6.2023 z 22.02.2023 r.

Zasady sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych w kontrolowanej jednostce określa *Instrukcja obiegu i kontroli dowodów księgowych* stanowiąca Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 10/2012 z dnia 25 maja 2012 r. Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chęcinach w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych. Wszystkie skontrolowane listy wypłat zawierały niezbędne podpisy i pieczęcie osób upoważnionych do sporządzenia, sprawdzenia pod kątem merytorycznym i finansowym oraz zatwierdzenia do wypłaty.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, iż we wszystkich przypadkach podlegających kontroli świadczenia zostały wypłacone terminowo na rachunki bankowe wskazane przez świadczeniobiorców, zgodnie z przedstawionymi harmonogramami wypłat. Świadczenia zostały wypłacone w kwotach zgodnych z kwotami przyznanymi decyzjami administracyjnymi.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych, które mają doprowadzić do wzrostu ściągalności należności wymienionych w art. 28 ustawy.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonych postępowań wobec 16 dłużników alimentacyjnych. Akta dłużników zawierały m.in.: wnioski do komornika sądowego o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika alimentacyjnego, wnioski wierzycieli o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, wezwania MGOPS w Chęcinach do dłużnika celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz pobrania oświadczeń majątkowych, kwestionariusze wywiadów, pisma MGOPS w Chęcinach dot. ustalenia dłużnikowi należności do zwrotu, informacje do dłużników o przyznanym świadczeniu na rzecz osób uprawnionych oraz informacje o zobowiązaniach dłużnika wobec Skarbu Państwa, zawiadomienia do Komisariatu Policji w Chęcinach o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 kk. Ponadto w dokumentacji znajdowały się informacje Ośrodka w Chęcinach jako organu dłużnika alimentacyjnego wystosowane do organu wierzyciela i komornika o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W okresie zasiłkowym 2021/2022 wpłynęło 12 wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, natomiast w okresie zasiłkowym 2022/2023 wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego wpłynęło 11.

Zgodnie z art. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów MGOPS w Chęcinach wzywa dłużnika alimentacyjnego do osobistego wstawiennictwa w Ośrodku celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i pobrania stosownych oświadczeń (**zał. nr 15**).

Z analizy dokumentacji oraz uzyskanych informacji od kierownika MGOPS wynika, że Ośrodek w okresie zasiłkowym 2021/2022 przeprowadził 16 wywiadów alimentacyjnych, natomiast w okresie zasiłkowym 2022/2023 nie przeprowadzono żadnego wywiadu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o wysokości i okresie przyznania świadczeń dla osób uprawnionych (**zał. nr 16**). W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Chęciny, Ośrodek występował do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z wnioskiem o podjęcie stosownych działań wobec dłużnika (**zał. nr 17**).

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że w okresie zasiłkowym 2021/2022 w myśl art. 5 ust. 2 w/w ustawy Ośrodek zobowiązał do zarejestrowania się w PUP 5 dłużników, natomiast w okresie zasiłkowym 2022/2023 żadnego dłużnika nie zobowiązano do zarejestrowania się w PUP.

W okresie zasiłkowym 2021/2022 w żadnym przypadku nie wszczęto postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, natomiast w okresie zasiłkowym 2022/2023, zgodnie z art. 5 ust. 3 w/w ustawy Ośrodek wszczął postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w 19 przypadkach. Ponadto w kontrolowanym okresie MGOPS nie złożył wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz.U. z 2016 poz. 1137 ze zm.). W okresach zasiłkowych 2021/2022 i 2022/2023 do dnia kontroli, składano zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa na podstawie art. 209 i 304 Kodeksu karnego (**zał. nr 18**).

Podczas kontroli zespół kontrolerów stwierdził, że korespondencja wysyłana w sprawach dłużników alimentacyjnych, nie zawsze zawierała potwierdzenia wysyłki/odbioru korespondencji. W dn. 17.03.2023 r. Kierownik MGOPS w Chęcinach złożył protokół przyjęcia pisemnego wyjaśnienia, w którym wyjaśnił, że w kilku przypadkach dotyczących dłużników alimentacyjnych, pisma były wysyłane zwykłym listem poleconym, zamiast za potwierdzeniem odbioru. Nadanie listu potwierdzone jest w książce nadawczej Ośrodka. W przypadku pism kierowanych do komorników sądowych, każdorazowo pisma wysyłane były listem poleconym, co również odnotowywane jest w książce nadawczej Ośrodka (**zał. nr 19**).

Na podstawie art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, *organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy*. Jak ustalono w trakcie czynności kontrolnych obowiązek ten nie był systematycznie realizowany przez MGOPS w Chęcinach.

Zawiadomienie o przekazaniu do Biur Informacji Gospodarczych informacji o nieregulowaniu zobowiązań alimentacyjnych przekazywane jest dłużnikom alimentacyjnym w pismach informujących o przyznanych świadczeniach.

W trakcie kontroli przedstawiono do wglądu raporty dotyczące ostatnich zgłoszeń dłużników do dwóch Biur Informacji Gospodarczej tj. Krajowego Rejestru Długów S.A. (KRD) oraz do Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A. (KBIG) - data wysłania z dn. 30.12.2022 r.

Przedłożone raporty zawierają informacje o dacie powstania zadłużenia oraz stanie zadłużenia z tytułu funduszu alimentacyjnego (zał. nr 20).

Mając na uwadze, że ustawowym obowiązkiem organu właściwego wierzyciela jest przekazywanie danych dłużników alimentacyjnych do biur informacji gospodarczej należy powyższy obowiązek realizować systematycznie, zgodnie z przepisami prawa.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że działania podejmowane przez OPS w stosunku do dłużników alimentacyjnych podejmowane są prawidłowo z uchybieniami, które dotyczą błędów formalnych w dokumentacji. Uwagi osób kontrolujących dotyczą braku potwierdzenia wysyłki/odbioru korespondencji związanej z realizacją zadania, a także niesystematycznego przekazywania do BIG informacji dot. zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

Wykonanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

Mając na uwadze powyższe wydaje się następujące zalecenie pokontrolne:

- 1. Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów systematycznie przekazywać informacje do biura informacji gospodarczej.**

POUCZENIE

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie – w terminie 30 dni roboczych od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o podjętych działaniach i sposobie wykorzystania ww. zaleceń, uwag i wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Załączniki do niniejszego wystąpienia pokontrolnego stanowią integralną część projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 07.04.2023 r.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski